

PROPONTICA

— Uluslararası Propontis Arkeoloji Dergisi —
International Journal of Propontic Archaeology

Cilt / Volume: 4 Sayı / Number: 8 Yıl / Year: 2026 Eylül/September

e-ISSN: 2980-132X

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

PROPONTICA

ULUSLARARASI PROPONTİS ARKEOLOJİSİ
DERGİSİ

INTERNATIONAL JOURNAL OF PROPONTIC
ARCHAEOLOGY

e-ISSN: 2980-132X

Volume/Cilt: 4 Issue/Sayı: 8

Eylül/September 2026

Samsun

Amaç ve Kapsam

Antik Çağ'da Marmara Denizi'nin isminden esinlenerek Marmara Denizi (=Propontis) Propontica olarak adlandırdığımız dergimizin amacı, ağırlıklı olarak Marmara Denizi (=Propontis) olmak üzere Trakya, Akdeniz ve Karadeniz kültürlerinin Prehistorik Çağlardan Geç Antik Çağ sonuna kadar olan zaman dilimini konu alan; Prehistorya, Protohistorya, Klasik Arkeoloji, Sualtı Arkeolojisi, Eski Çağ Dilleri ve Kültürleri, Eskiçağ Tarihi, Erken Hristiyanlık ve Bizans Sanatı, Numismatik, Antropoloji, Arkeometri ve Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım alanlarında yazılmış özgün sonuçlar içeren bilimsel makaleleri akademi dünyasının ilgisine sunmaktır.

Uluslararası Propontis Arkeolojisi Dergisi, Mart ve Eylül aylarında olmak üzere yılda iki sayı olarak yayınlanmakta olup Türkçe ve İngilizce yazılmış, alanına yenilik getiren, özgün ve nitelikli, kendi alanında bir boşluğu dolduracak, yeni yaklaşımlar ya da öneriler sunan, bilimsel bir yöntemle ele alınan çalışmalara veya daha önce yayımlanmış çalışmalarını değerlendiren, bu konuda yeni görüşler sunan makalelere yer veren uluslararası hakemli bir dergidir.

Yayın dili Türkçe ve İngilizcedir.

Aim and Scope

The International Journal of Propontic Archeology, deriving its name from the Sea of Marmara (Propontis), aims to bring scientific articles to the attention of the academic sphere whose focus will mainly be on the cultures around the Sea of Marmara together with others from the Thrace, Mediterranean and the Black Sea basins. To do so, it welcomes any paper written on the subjects of Protohistory, Classical Archaeology, Underwater Archaeology, Ancient Languages and Cultures, Ancient History, Early Christian and Byzantine Art, Numismatics, Anthropology, Archeometry and Conservation and Restoration of Cultural Properties and spanning periodically from the Prehistoric Ages to the end of Late Antiquity.

The International Journal of Propontic Archeology is an international peer-reviewed journal that is published twice a year in March and September. It accepts original and qualified articles, either written in Turkish or English, that promise to bring innovation to its field or fill a gap in its field, offer new approaches or recommendations, evaluate studies addressed with a scientific method or offer new insights into previously published studies.

Articles are published in Turkish and English.

**PROPONTICA
ULUSLARARASI PROPONTİS
ARKEOLOJİ DERGİSİ**

e-ISSN: 2980-132X
2026 Cilt: 4 Sayı: 8

**Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Adına Sahibi/
Owner on behalf of**

Ondokuz Mayıs University
Prof. Dr. Fatma AYDIN
Rektör/Rector

**Bilimsel Yayın Koordinatörü/
Scientific Publication Coordinator**
Doç. Dr. Hasan KIZILDAĞ

Baş Editör/Chief Editor
Prof. Dr. Vedat KELEŞ

Editörler/Editors
Prof. Dr. Askold IVANTCHIK
Doç. Dr. Kasım OYARÇIN
Dr. Öğr. Üyesi Alper YILMAZ
Dr. Arş. Gör. Soner ÖZMEN

Alan Editörleri/Field Editors
Doç. Dr. Kasım OYARÇIN
(*Numismatik, Seramik*)
Dr. Öğr. Üyesi Alper YILMAZ
(*Mitoloji*)
Dr. Arş. Gör. Soner ÖZMEN
(*Mimari*)

**PROPONTICA
INTERNATIONAL JOURNAL OF
PROPONTIC ARCHAEOLOGY**

e-ISSN: 2980-132X
2026 Volume: 4 Issue: 8

**İngilizce Dil Editörleri/
English Language Editors**
Öğr. Gör. Birol KURT

**Türkçe Dil Editörleri/
Turkish Language Editors**
Prof. Dr. Serkan ŞEN
Doç. Dr. Hasan KIZILDAĞ

Mizanpaj/Layout
OMÜ Yayın Koordinatörlüğü

Mizanpaj Editörleri/Layout Editors
Kismet AYDIN
Özlem TEKİNER

Kapak Görseli/Cover Image
Güneybatı Kırım'da bulunan Roma
İmparatorluk definesine ait bir denarius
örneği
An example of a denarius from a Roman
Imperial hoard discovered in southwestern
Crimea

**Yayın Yeri ve Tarihi/
Publication Place and Date**
Samsun, Eylül/September 2026

Yazışma Adresi/Corresponding Address

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Arkeoloji Bölümü,
Kurupelit Kampüsü, Atakum/SAMSUN

Tel: 0 (362) 312 19 19 **Fax:** 0 (362) 457 60 81

e-mail: proponticajournal@omu.edu.tr **web:** <https://dergipark.org.tr/tr/pub/propontica>

*Dergide yayınlanan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlara aittir. Yazılar, yayıncı
kuruluşun izni olmadan kısmen veya tamamen bir başka yerde yayınlanamaz.*

DANIşMA KURULU/
ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Ahmet Tolga TEK
Anadolu Üniversitesi-TÜRKİYE

Prof. Dr. Ahmet YARAő
Trakya Üniversitesi-TÜRKİYE

Prof. Dr. Ayşe ÇAYLAK TÜRKER
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi-
TÜRKİYE

Prof. Dr. Aytekin BÜYÜKÖZER
Selçuk Üniversitesi-TÜRKİYE

Prof. Dr. Billur TEKKÖK KARAÖZ
Baőkent Üniversitesi-TÜRKİYE

Prof. Dr. Cevat BAőARAN
Atatürk Üniversitesi-TÜRKİYE

Prof. Dr. Davut KAPLAN
Ondokuz Mayıs Üniversitesi - TÜRKİYE

Prof. Dr. Erdoęan ASLAN
Selçuk Üniversitesi-TÜRKİYE

Prof. Dr. Erhan ÖZTEPE
Ankara Üniversitesi-TÜRKİYE

Prof. Dr. Felix PIRSON
Alman Arkeoloji Enstitüsü-TÜRKİYE

Prof. Dr. Gürcan POLAT
Ege Üniversitesi-TÜRKİYE

Prof. Dr. Hüseyin KÖKER
Süleyman Demirel Üniversitesi - TÜRKİYE

Prof. Dr. Koray KONUK
Université Bordeaux Montaigne-FRANSA

Prof. Dr. Mehmet Nezih AYTAÇLAR
Ege Üniversitesi-TÜRKİYE

Prof. Dr. Mehmet ÖZDOęAN
İstanbul Üniversitesi-TÜRKİYE

Prof. Dr. Mehmet TEKOC AK
Selçuk Üniversitesi-TÜRKİYE

Prof. Dr. Mustafa Hamdi SAYAR
İstanbul Üniversitesi-TÜRKİYE

Prof. Dr. Mustafa őAHİN
Uludaę Üniversitesi-TÜRKİYE

Prof. Dr. Mustafa Tolga ÇIRAK
Hitit Üniversitesi-TÜRKİYE

Prof. Dr. Nurettin ARSLAN
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi-
TÜRKİYE

Prof. Dr. Reyhan KÖRPE
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi-
TÜRKİYE

Prof. Dr. Rüstem ASLAN
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi-
TÜRKİYE

Prof. Dr. őengöl AYDINGÜN
Kocaeli Üniversitesi-TÜRKİYE

Prof. Dr. Turan TAKAOęLU
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi-
TÜRKİYE

Prof. Dr. Yasemin POLAT
Ege Üniversitesi-TÜRKİYE

Prof. Dr. Zeliha DEMİREL GÖKALP
Anadolu Üniversitesi-TÜRKİYE

Prof. Dr. Zeliha GİDER BÜYÜKÖZER
Selçuk Üniversitesi-TÜRKİYE

Prof. Dr. Zeynep ÇİZMELİ ÖęÜN
Ankara Üniversitesi-TÜRKİYE

Prof. Dr. Zeynep ERDEM
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi-
TÜRKİYE

Prof. Dr. Zeynep Sencan ALTINOLUK
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi-
TÜRKİYE

Doç. Dr. Ahmet BİLİR
Düzce Üniversitesi-TÜRKİYE

Doç. Dr. Akın TEMÜR
Ondokuz Mayıs Üniversitesi-TÜRKİYE

Doç. Dr. Aliye EROL
İstanbul Üniversitesi-TÜRKİYE

Assoc. Prof. Andrei GANDILA
University of Alabama - ABD

Doç. Dr. Atilla TÜRKER
Ondokuz Mayıs Üniversitesi-TÜRKİYE

Doç. Dr. Ergün KARACA
Trakya Üniversitesi-TÜRKİYE

Doç. Dr. Okay PEKŞEN
Ondokuz Mayıs Üniversitesi-TÜRKİYE
Doç. Dr. Volkan YILDIZ
Manisa Celal Bayar Üniversitesi-TÜRKİYE
Assist. Prof. Petya ILIEVA
Institute for Balkan Studies and Center of
Thracology Bulgarian Academy
of Sciences-BULGARİSTAN
Dr. Öğr. Üyesi Ayla BAŞ
Ondokuz Mayıs Üniversitesi-TÜRKİYE
Dr. Öğr. Üyesi Erdiñ BURULDAĞ
Çankırı Karatekin Üniversitesi-TÜRKİYE

Dr. Antonio CORSO
Society for Messenian Archaeological
Studies-YUNANİSTAN
Dr. Eleni LIANTA
University of Oxford-BİRLEŞİK KRALLIK
Dr. Murat ÖZYILDIRIM
Mersin Üniversitesi-TÜRKİYE
Dr. Philipp PILHOFER
Rostock Universtiy - ALMANYA

**YAYIN KURULU/
EDITORIAL BOARD**

Prof. Dr. Ceren ÜNAL
Celal Bayar Üniversitesi-TÜRKİYE
Prof. Dr. Ersin ÇELİKBAŞ
Karabük Üniversitesi - TÜRKİYE
Prof. Dr. Mustafa Ertekin DOKSANALTI
Selçuk Üniversitesi-TÜRKİYE
Assoc. Prof. Martin GYUZELEV
Assen Zlatarov University-BULGARİSTAN
Assoc. Prof. Roman STOYANOV
HSE University-RUSYA

Doç. Dr. Yavuz YEĞİN
Ankara Üniversitesi-TÜRKİYE
Dr. Aneurin ELLIS-EVANS
Oxford University-BİRLEŞİK KRALLIK
Dr. Nicholas J. MOLINARI
Salve Regina University-ABD
Dr. Vladimir STOLBA
Staatliche Museen zu Berlin-ALMANYA

SAYI HAKEMLERİ/

REFEREES OF THE ISSUE

Prof. Dr. Ayşe Fatma EROL
(Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Prof. Dr. Emel Emine DÖNMEZ
(İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Harun OY
(Ordu Üniversitesi)

Doç. Dr. Ömer TATAR
(Akdeniz Üniversitesi)

Doç. Dr. Seçkin EVCİM
(Ordu Üniversitesi)

Doç. Dr. Umay OĞUZHANOĞLU AKAY
(Pamukkale Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Emrullah KALKAN
(Hitit Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Ercan VERİM
(Süleyman Demirel Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Fatih İNAN
(Karadeniz Teknik Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Merve SARILAR ÖZDEMİR
(Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi)

Dr. Murat ÖZYILDIRIM
(Mersin Üniversitesi)

EDİTÖR NOTU

Anadolu Coğrafyasının kuzeybatısında yer alan Çanakkale; stratejik konumu, tarihi, kültürü ve sosyal değerleriyle kadim Anadolu kültürünün en önemli halkalarından biridir. Bu zengin tarih ve kahramanlık kokan topraklarda Parion kazıları olarak 2005 yılında başlayan bilimsel arkeolojik çalışmalar Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Türk Tarih Kurumu, Geleceğe Miras, Ondokuz Mayıs Üniversitesi ve İÇDAŞ AŞ'nin katkılarıyla geçen 20 yıl içerisinde interdisipliner çalışma sistemi, uluslararası karakteri, alt yapısı ve yetiştirilmiş kaliteli insan gücüyle günümüzde ülkemizin en üretken bilimsel çalışmalarından biri haline gelmiştir. Bu bilimsel üretkenliğin en önemli halkalarından biri de sekizinci sayısını bilim dünyasına sunacağımız "Propontica" dergisidir. Ağırlıklı olarak Propontis (=Marmara Denizi) çevresi olmak üzere Trakya, Akdeniz ve Karadeniz bölgelerinde yer alan kültürlerle ait arkeoloji, kültürel miras, arkeometri, kültür varlıklarını koruma, antropoloji, numismatik ve eski çağ tarihi konularında özgün çalışmaları kabul ettiğimiz Propontica dergisinin, alanında yerli ve yabancı saygın bilim insanlarından oluşan yayın kurulu ve editörleri, bilimsel kriterlerden ödün vermeyen ilkesel bakışı ve çok titiz bir şekilde işletilen kör hakemlik sistemi ile Anadolu arkeolojisine ciddi bir katkı sağlayacağına ve her sayıda artan bir çalışma sayısına ulaşacağına yürekten inanıyoruz. Disiplinli bir ekip çalışmasıyla sekizinci sayısını yayınlayacağımız Propontica dergisinin yayın aşamasına gelmesinde büyük katkıları olan editörlerimize, yayın danışma kurulumuza, sekizinci sayımıza değerli çalışmalarıyla katkı sunan yerli ve yabancı bilim insanlarına ve yoğun mesaipleri arasında bile dergimizin sekizinci sayısına gönderilen çalışmaları titizlikle değerlendiren çok değerli hakemlerimize sonsuz teşekkürlerimizi sunarız. Propontica dergisi olarak her biri alanına katkı sunacak özgün çalışmalar ile nice sayılara ulaşmak ümidi ve kararlılığıyla...

Prof. Dr. Vedat KELEŞ
Editör

EDITOR NOTE

Located in the northwest of Anatolia, Çanakkale is one of the most important links in ancient Anatolian culture due to its strategic location, history, culture, and social values. Scientific archaeological studies that began in 2005 as the Parion excavations on these lands steeped in rich history and heroism have become one of our country's most productive scientific endeavors over the past 20 years, thanks to the contributions of the Ministry of Culture and Tourism's General Directorate of Cultural Heritage and Museums, the Turkish Historical Society, Heritage for the Future, Ondokuz Mayıs University, and İÇDAŞ AŞ. This has been achieved thru an interdisciplinary working system, its international character, infrastructure, and trained, qualified personnel. One of the most important links in this scientific productivity is the journal "Propontica," which we will present to the scientific world with its eight issue. We sincerely believe that the Propontica journal, which accepts original studies on archeology, cultural heritage, archaeometry, conservation of cultural assets, anthropology, numismatics, and ancient history from cultures primarily located around the Propontis (=Sea of Marmara), but also in the Thrace, Mediterranean, and Black Sea regions, will make a significant contribution to Anatolian archeology with its editorial board and editors, who are respected domestic and foreign scientists in their fields, its principled approach that does not compromise on scientific criteria, and its meticulously operated blind peer-review system. We also believe that the journal will reach an increasing number of studies with each issue. We extend our infinite gratitude to our editors, who made significant contributions to the publication stage of the Propontica journal, which we will publish its eight issue with disciplined teamwork; to our editorial advisory board; to the domestic and foreign scientists who contributed to our eight issue with their valuable work; and to our esteemed referees who meticulously evaluated the articles submitted to our journal's eight issue, even amidst their busy schedules. As the Propontica journal, with the hope and determination to reach many issues with original studies that will each contribute to their respective fields...

Prof. Dr. Vedat KELEŞ
Editor

İÇİNDEKİLER

Araştırma Makalesi/Research Article

Pontos Bölgesi'nde Hellenistik Dönem Mimarisi 161-190

Hellenistic Architecture in the Pontos Region

Ahmet Emirhan BULUT

Orta Anadolu'daki Bizans Hanlarını Keşfetmek: Pandokheionlar. 191-216

Exploring Byzantine Inns in Central Anatolia: Pandocheia

Egemen DENİZ, Zeliha DEMİREL GÖKALP

**A Roman Imperial Denarius Hoard From Southwestern Crimea in the State
Historical Museum of the Southern Urals 217-254**

Güney Urallar Devlet Tarih Müzesi'ndeki Güneybatı Kırım Kökenli Bir Roma

İmparatorluk Denarius Definesi

Mikhail ABRAMZON

Pers Dünyasında Proskynēsis'in Yunan Düşüncesindeki Algısı. 255-284

Proskynēsis in the Persian World: Its Perception in Greek Thought

Gündüz ÜNLÜ

**Seyitömer Höyük'ten Erken Tunç Çağı'na Ait Bir Grup Boya Bezemeli Çanak
Çömlek 285-303**

A Group of Painted Pottery From the Early Bronze Age at Seyitömer Höyük

Nazan YÜZBAŞIOĞLU